

**Ayça Demirci Özay
Selçuk Bilgin**

Gazi University, Ankara-Turkey
mitargitar@gmail.com; sbilgin@gazi.edu.tr

<http://dx.doi.org/10.12739/NWSA.2017.12.1.D0188>

MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ MESLEĞİNDE KULLANILABİLİR ÇALGI ÖZELLİKLERİ VE MESLEKİ ÇALGI OLARAK ELEKTROGİTAR ÖNERİSİ

ÖZ

Bu araştırmada, müzik öğretmenlerinin müzik dersinin farklı boyutlarında çalgı kullanmalarının önemi hakkındaki düşüncelerinin ortaya konması, kişisel olarak kullanmak üzere ihtiyaç duyduğu çalgı özelliklerinin ve elektrogitar çalgısının bu ihtiyaçları karşılama durumunun incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada veriler; müzik dersinin boyutları, müzik öğretmeni çalgısının özellikleri, sınıf ortamı ve okulların fiziki koşulları göz önünde bulundurularak uzman görüşleri doğrultusunda araştırmacı tarafından geliştirilen anket ile toplanmıştır. Bunun yanında araştırmada problem durumunun açıklığa kavuşturulması bakımından elektrogitar çalgısının gelişimi ve yapısal olarak işlevselliği konusuna ilişkin literatür taraması yapılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Ankara ve Niğde il merkezlerinde görev yapmakta olan 49 müzik öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırma bulguları doğrultusunda öğretmenlerin müzik dersinin tüm boyutlarında çalgı kullanılması gerektiğini düşündüğü, elektrogitarın bu boyutlar için müzik öğretmeni çalgısı olarak işlevsel, sınıf ortamına ve okulların fiziki koşullarına oldukça uygun bir çalgı olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Müzik Eğitimi, Müzik Öğretmenliği, Mesleki Çalgı, Bireysel Çalgı Eğitimi, Elektrogitar

FEATURES OF PRACTICABLE INSTRUMENT IN MUSIC TEACHING PROFESSION AND ELECTRIC GUITAR PROPOSAL AS A PROFESSIONAL INSTRUMENT

ABSTRACT

In this research, music teachers' ideas about practicing the importance of instruments in different dimensions of music classes, the features of instruments that a teacher needs for the personal use and the state of investigating of electric guitar's fulfilling this need are aimed to be revealed. In the research, the data is collected through an expert's questionnaire which was developed by an analyst with the help of a researcher who takes into account of dimensions of a music class, features of a music teacher's instrument, classroom environment and schools' physical conditions. Apart from this, a literature review has been made about the improvement of the guitar instrument by means of clarifying the state of problem and structural functionality of the guitar instrument in the research. The research's study group consists of 49 music teachers who are currently working in city centers of Ankara and Niğde provinces. Towards the research evidences, the idea of teacher's practicing the instrument in every dimension of the music class, as a music teacher's instrument, the electric guitar for these dimensions is inferred to be a functional, suitable instrument for the classroom environment and schools' physical conditions.

Keywords: Music Education, Music Teaching, Professional Instrument, Individual Instrument Training, Electric Guitar

How to Cite:

Demirci Özay, A., Bilgin, S., (2017). Müzik Öğretmenliği Mesleğinde Kullanılabilir Çalgı Özellikleri ve Mesleki Çalgı Olarak Elektrogitar Önerisi, *Fine Arts (NWSAFA)*, 12(1):37-51, DOI: 10.12739/NWSA.2017.12.1.D0188.

1. GİRİŞ (INTRODUCTION)

"Sanat denen şey, duyma-düşünme ve yaşamın şiirselliği içinde yeryüzünü mesken edinme uğraşında 'dünyalar' kurmanın bir yoludur. Dolayısıyla insanı aklın üst düzeylerine yükseltebilecek belki de tek alandır" (Nalbantoğlu, 1995:35). Sanatın, bir toplumun ilerlemesindeki öneminin ve vazgeçilmezliğinin bilincinde olan Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk, bu düşüncesini şu sözleriyle ifade etmiştir: "Bir millet sanata önem vermedikçe büyük bir felâkete mahkûmdur". Ülkemizdeki durum da aynen bu şekildedir. Bilim, teknik ve sanat; insanın ve toplumların çağdaşlaşma sürecinin ayrılmaz üç temel parçası olmasına rağmen eğitim programlarımız daha çok bilim ve teknik üzerine yoğunlaşmış, sanat ve sanat kolları eğitimleri fazlasıyla geri planda kalmıştır. Buyurgan (2012:5)'a göre ülkemizde eğitim programları ağırlıkta beynin sol yarım küresini geliştirmeye yöneliktir. Beynin sağ yarım küresinin gelişimi sanat eğitimi dersleriyle mümkündür. Tek yönlü gelişmeye ağırlık veren okul programları çocuğun/gencin estetik eğitimden yoksun kalmasına, hatta kendi yetiştiği alandaki veriminin bile düşmesine neden olmaktadır. Çünkü insan beyni bir bütündür ve özellikle gelişim süreci içerisinde, doğru zamanlarda, gerekli uyaranlarla karşılaşmazsa ileride tamamlanması mümkün olmayan eksiklikler oluşur. "Sanat eğitimi ile görsel algısı gelişmiş, kendini sanatsal yollarla ifade edebilen, içinde yaşadığı kültürü önce tanıyan, öğrenen, koruyan ve gelecek nesillere taşıma sorumluluğunu üstlenen, dünya kültür mirasına saygılı, yaratıcı ve yapıcı bireyler yetiştirilmesi hedeflenir" (Buyurgan, 2012:5). Sanat eğitimi; fonetik (işitsel) sanatlar eğitimi, plastik (görsel) sanatlar eğitimi ve dramatik (ritmik) sanatlar eğitimi olmak üzere üç ana koldan oluşur. Müzik eğitimi, fonetik sanatlar eğitiminin başlıca dallarından biridir.

"Müzik eğitimi, bireyde müzikal duyarlılığın geliştirilmesi, değişen ve gelişen ortamda müzik ile ilgili seçimlerde bilinçli davranışların sağlanması, müzik kültürünün geçmişten geleceğe, doğru aktarılması amacını taşımaktadır" (Piji, 2007:113). Bireylerin, giderek de toplumların sağlıklı, saygın, becerikli, yordamlı, dürüst, çalışkan, üretken, uyumlu ve çağdaş olabilmeleri için düşünce ve davranış eğitimi olan müzik eğitimi, insan hayatının ayrılmaz bir parçasıdır (Ünal, 1989:240). Ülkemizde müzik eğitimi üç ana amaç doğrultusunda; genel müzik eğitimi, özengen müzik eğitimi ve mesleki müzik eğitimi olarak düzenlenmiştir. "Müzik eğitiminin kendine özgü bütünlüğü ve çeşitliliği içinde, genellikle, genel müzik eğitimi özengen müzik eğitimine, özengen müzik eğitimi mesleki müzik eğitimine hazırlayıcı konumdadır" (Uçan, 2005:33). Uçan (2005:32)'a göre mesleki müzik eğitimi; müzik alanının bütünü, bir kolunu ya da dalını, o bütün, kol ya da dal ile ilgili bir işi meslek olarak seçen, seçmek isteyen, seçme eğilimi gösteren, seçme olasılığı bulunan ya da öyle görünen, müziğe belli düzeyde yetenekli kişilere yönelik olup, dalın, işin ya da mesleğin gerektirdiği müziksel davranışları ve birikimi kazandırmayı amaçlar. Ülkemizde mesleki müzik eğitimi, güzel sanatlar liselerinin müzik bölümlerinde, üniversitelerin eğitim fakültelerinin müzik eğitimi anabilim dallarında, güzel sanatlar fakültelerinin müzik bölümlerinde ve konservatuarlarda bu iş için yetiştirilmiş uzman kişiler tarafından yürütülür. Müzik eğitimi anabilim dalları, mesleki müzik eğitiminin müzik öğretmeni yetiştiren koludur. Müzik eğitimi anabilim dallarında uygulanmakta olan lisans program dersleri; müzik (alan), pedagoji (eğitim), ortak zorunlu dersler ve seçmeli dersler olmak üzere dört ana grupta toplanabilir. Müzik yani alan derslerini ise; çalgı eğitimi, ses eğitimi, müzik teorisi ve müzik pedagojisi dersleri oluşturmaktadır (Özay, 2013:1).

Çalgı eğitimi kapsamında; bireysel çalgı, piyano ve okul çalgıları dersleri öğretmen adaylarına program kapsamında verilmektedir. Okul çalgıları dersi, müzik öğretmeni adaylarının blok flüt, gitar ve bağlama çalgılarının eğitimde nasıl kullanılacağına dair öğrenme ve öğretme tekniklerini edindikleri derstir. Bu ders, öğrencilere üç yarıyıl boyunca, her yarıyıl farklı çalgının öğretilmesi şeklinde uygulanmaktadır. Müzik eğitimi anabilim dallarında eğitim gören öğrencilerin alan çalgısı eğitimi yanında, eğitimini almak zorunda oldukları bir diğer çalgı da piyanodur. Bireysel çalgı dersi birebir eğitim yoluyla uygulanmaktadır ve sekiz dönemlik uzun bir süreci kapsadığı için, diğer çalgı derslerinden daha ağırlıklı bir yere sahiptir. Bu nedenle müzik öğretmenlerinden bireysel çalgısını, müzik derslerinde etkin ve etkileyici bir şekilde kullanması beklenir. "Müzik öğretmeni düzeyi ne olursa olsun çalgısını ders içinde şarkılara eşlik ederken, solfej öğretirken, eser tanıtırken estetik bir araç olarak kullanması gerekir. Öyleyse çalgı öğretiminin hem öğreti hem de estetik olarak işlevleri var demektir" (Yönetken, 1952:2). Kıvrak (2003:1)'a göre şarkı söylemeden ve söyletmeden yapılan müzik eğitimi eksik bir müzik eğitimi olacaktır. Bu nedenle öğretmenin derslerde kullanacağı çalgının şarkı söylerken çalmasına imkan sağlayacak bir çalgı olması gerekmektedir. "İlköğretimde müzik öğretmenin temel çalgısı konusuna "çalgının temel müziksel görevleri/işlevleri" açısından bakıldığında, çalgının çeşitli temel müziksel görev ve işlevlerinin olduğu ve bunların dörde ayrıldığı görülür:

- Ritimsel Görevler/İşlevler
- Ezgisel Görevler/İşlevler
- Renksel/Tınısal Görevler/İşlevler
- Armonisel Görevler/İşlevler" (Uçan ve diğ. 1999:20).

Sanat eğitiminden yoksun ders programlarımızda, haftalık bir saat olan müzik derslerinin verimli geçebilmesi için öğretmenin çalgı kullanması ve kullandığı çalgının temel işlevsel özellikleri taşınması önemlidir. Bu işlevsel özellikler müzik dersinin boyutları açısından düşünüldüğünde:

- Ses eğitimi boyutunda; müzik öğretmeni çalgısını ezgisel ve armonik eşlik aracı olarak kullanabilmeli,
- Kulak (işitme) eğitimi boyutunda; entonasyon bozukluğu yaşamayacağı sabit perdeli bir çalgı tercih ederek bu çalgıyı hem referans (rehber) ses hem de ritmik ve armonik eşlik aracı olarak kullanabilmeli,
- Çalgı eğitimi boyutunda; müzik öğretmeni çalgısını öğrenciyi bir müzik aletine özendirerek ve yönlendirecek şekilde, öğrenci çalgısını çalarken ise ortaya çıkabilecek entonasyon bozukluklarını önlemek için ezgisel ve armonik eşlik aracı olarak kullanabilmeli,
- Müziksel beğeni (zevk) eğitimi boyutunda; müziğe karşı ilgi ve sevgi uyandırmak aynı zamanda öğrenciye müzik anlayışı kazandırabilmek için çalgısını etkileyici şekilde kullanabilmelidir.

Öğretmen çalgısının temel işlevleri ve müzik dersinin boyutları göz önünde bulundurulduğunda, elektrogitarın, barındırdığı yapısal ve teknik özellikleriyle "ritimsel, ezgisel, tınısal ve armonisel" tüm işlevlere sahip bir çalgı olduğu ortaya çıkmaktadır.

1.1. Elektrogitar (Electric Guitar)

Elektrogitar, gitar çalgısının tarihsel süreç içerisinde talep ve ihtiyaç doğrultusunda değişmesi ve gelişmesiyle, teknolojiye paralel

olarak ortaya çıkmıştır. 19.yüzyılda Antonio de Torres ton kalitesini ve sesin şiddetini arttırmak için, büyük gövdeli günümüz modern klasik gitarını geliştirmiştir. Torres'in genel anlayışı sonraki gitar ustaları tarafından örnek alınmış, bu sayede gitarın bir konser enstrümanı olarak gelişimi hızlanmış ve yeni nesil icracı ile bestecilerin yetişmesi desteklenmiştir (Chapman, 2005:22). Yine 19.yüzyılda Amerika'da çelik telli akustik gitarlar ortaya çıkmıştır. Klasik ve akustik gitar çalanların en büyük sorunu, çalgılarının sınırlı ses miktarı olmuştur. Özellikle açık havada ve kalabalık orkestralarda gitar çalan müzisyenler için durum daha da güçleşmiştir (Öcek, 2010:7). 20.yüzyılın başında Eddie Durham resonator gitarı geliştirerek gitar çalgısının sınırlı ses hacmini arttırmış ve gitarı büyük orkestralarda kullanılabilir hale getirmiştir. O dönemlerde telefonun icadıyla birlikte Lester Polfus; fonograf iğnesi, mikrofon veya telefon manyetiklerini gitarın gövdesine yerleştirerek ilk elektrogitarın temelini atmıştır. Böylece ilk kez gitarın sesi akustik harici bir yolla arttırılmıştır. Pikap iğnesi veya mikrofon gövdenin titreşimini amplifikatöre aktarmış, amplifikatör ise bu titreşimleri sese dönüştürmüştür (Öcek, 2010:7). 1934 yılında Lloyd Loar adlı bir mühendis gitarda gövdenin değil titreşimin önemli olduğunu düşünerek, gitarın kasesinin içini boşaltmadan dolu kasa bir gitar üretmiş ve bugünkü manyetiklerin basit bir örneğini tellerin altına yerleştirmiştir. Ortaya çıkan çalgı, içinde klasik ve akustik gitardan da öğeler içeren elektrogitar olmuştur (Öcek, 2010:8).

Elektrogitar çok basit bir tanımla çelik tellerin titreşimini gövdesinde bulunan manyetikler sayesinde elektriğe çeviren ve böylece amplifikatöre (amfiye) bağlandığında yüksek miktarda ses alınabilen gitarlardır (Öcek, 2012:9). Diğer birçok telli çalgıda olduğu gibi elektrogitar da gövde, sap ve baş olmak üzere üç ana bölümden oluşur. Gövde, diğer telli çalgılarda ses kutusu görevi görürken, elektrogitarlarda manyetikleri, sesin tonunu ve seviyesini ayarlayan kontrol düğmelerini içeren ve tellerin uçlarını tutarak sabit durmalarını sağlayan köprünün bulunduğu bölümdür. Gitarın gövdesi tasarlanırken farklılıklar olmasına rağmen, elektrogitar omuza asıldığında dengeli duracak ve çalanı fazla yormayacak şekilde yapılmaktadır. "Gövdenin şekli, elektrogitar oturarak veya ayakta çalınırken en iyi dengeyi sağlayacak şekilde tasarlanır" (Öcek, 2010:9). Diğer gitar türlerine göre elektrogitarın sapının daha ince olması, sapın kavranmasını ve üst tellere ulaşılmasını kolaylaştırarak, çalan kişiye ergonomik açıdan rahatlık sağlar.

Sapta perde demirlerinin yerleştirildiği ve notaların basıldığı yüzeye tuşe ya da klavye adı verilir. Elektrogitar klavyesi 18 ila 24 arasında perde sayısına ve ortalama 65 Hz ila 2637 Hz arası bir frekans aralığına sahiptir. Sesler tampere sisteme göre, yarım ses aralıklarla perdelerle sıralandığı için, perdeler aynı zamanda görsel olarak kullanıldığında, ses aralıklarını anlamayı ve işitmeyi kolaylaştırır. Elektrogitarı bir askıyla çalmak mümkündür. Geniş bir askı gitarın ağırlığını sırtın ve omzun geniş bir alanına dağıtır ve bu da sırtla ilgili fiziksel sorunlar yaşanmasını engeller. "Elektrogitarlar aslında en dengeli konumlarına, bir askıyla desteklendiklerinde kavuşacak şekilde tasarlanır. Bu, elin daha doğru bir konumda kullanılmasını sağlar ve gitarın ağırlığını sol el ile destekleme zorunluluğunu ortadan kaldırır" (Ratcliffe, 2008:67). Çalıcı çalgısını çalmadığı zamanlarda, bir yere bırakmak için zaman kaybetmeden iki elini de kullanabilir. Ayakta çalmanın bir diğer avantajı ise çalıcının bir yere sabit kalmadan, uzun bir jak kablosu ile hareket halinde de elektrogitarı çalabilmesidir. Gelişen teknolojiyle kablosuz jak sistemlerinin ortaya çıkması hareket

kabiliyetini arttırmaktadır. Başlıca elektrogitar ekipmanlarından biri olan amfi, elektrogitardaki çelik tellerin gövdede bulunan manyetiklerle etkileşime girmesiyle oluşan zayıf elektrik akımının sinyallerini alıp, yüzlerce kat güçlendirerek hoparlöre iletilmesini sağlar. Aynı zamanda amfiye kulak takıldığında, elektrogitarın sesi dışarı verilmez sadece çalan kişi çalgının sesini duyabilir. Önceleri sadece elektrogitarın sesini yükseltmeye yarayan amfiler zamanla gelişen teknolojiyle birlikte efekt işlevselliği de kazanmıştır. Elektrogitarla kullanılmaya başlayan efektler sayesinde çalıcının yaratıcı olabilmesine yardım edilmiş, gitarın ifade gücü arttırılmış, zenginleştirilmiş ve hatta gitar sesinden tamamen ayrı sayılabilecek dikkat çekici farklı ses üreteçleri ortaya çıkmıştır (Öcek,2010:30). Amfilerin boyutları gelişen teknolojiyle beraber artık cebe girebilecek kadar küçülmüş, çalıcıya taşıma kolaylığı sağlanmıştır.

Elektrogitar için kendine has, çok farklı stillerde ve çok çeşitli çalım teknikleri gelişmiştir. Ortaya çıkmaya devam eden müzik türleriyle ve teknolojideki gelişmelerin elektrogitar ekipmanlarına yansımalarıyla da çalım teknikleri gelişmeye devam edecektir. Bu çalım teknikleri sayesinde elektrogitar egzisel olarak solo bir çalgı olma, armonik ve ritmik olarak da eşlik çalgısı olma görevini en iyi şekilde yerine getirir. Elektrogitarın dünyadaki okullaşma oranı gittikçe artmaktadır. Metodolojik açıdan oldukça gelişmiş, yerli ve yabancı kaynaklara ulaşım kolaylaşmıştır. Pop, rock, blues, jazz gibi türlerin yanı sıra klasik müzik, Türk halk müziği ve Türk sanat müziği gibi birçok müzik türünde de yaygın olarak kullanılmasına rağmen örgün müzik eğitimi sistemimizde henüz kendisine yer bulamamıştır. Bu araştırmada, müzik öğretmenlerinin müzik dersinin boyutlarında çalgı kullanmalarının önemi hakkındaki düşüncelerinin ortaya konması, kişisel olarak kullanmak üzere ihtiyaç duyduğu çalgı özelliklerinin belirlenmesi ve elektrogitar çalgısının bu ihtiyaçları karşılama durumunun incelenmesi amaçlanmıştır.

2. ÇALIŞMANIN ÖNEMİ (RESEARCH SIGNIFICANCE)

Bu araştırma, müzik öğretmenlerinin müzik dersinin boyutlarında çalgı kullanımına yönelik düşüncelerinin, müzik derslerinde ve etkinliklerde kendi kullanacağı çalgıdan beklentilerinin, sınıf ortamında ve okulun fiziki koşullarında çalgıdan beklentilerinin ve elektrogitarın müzik öğretmenlerinin bu düşünce ve beklentilerini karşılayıp karşılamadığının ortaya koyulması açısından önem taşımaktadır. Ayrıca müzik öğretmenlerinin kullanması için önerilebilecek farklı çalgılarla ilgili yapılacak benzeri araştırmalara örnek teşkil etmesi açısından önemlidir.

3. YÖNTEM (METHOD)

Araştırmanın problem cümlesi "Müzik derslerinin farklı boyutlarında öğretmenin çalgı kullanmasının önemi hakkındaki düşünceleri ve öğretmenin kişisel olarak kullanmak üzere ihtiyaç duyduğu çalgı özellikleri ile elektrogitar çalgısının bu ihtiyaçları karşılama durumu nedir?"

Problem doğrultusunda şu alt problemler belirlenmiştir:

- Müzik öğretmenlerinin müzik dersinin boyutlarında çalgı kullanmalarının önemi hakkındaki düşünceleri nelerdir?
- Müzik öğretmenlerinin müzik derslerinde ve etkinliklerde kendisinin kullanacağı çalgıdan beklentileri nelerdir?
- Müzik öğretmenlerinin sınıf ortamında ve okulun fiziki koşullarında bir çalgıdan beklentileri nelerdir?
- Elektrogitar müzik öğretmenlerinin düşünce ve beklentilerini karşılayabilecek bir çalgı mıdır?

Bu çalışmada betimsel tarama modeli kullanılmıştır. İlk üç alt problemle ilgili üretilen ifadeler öğretmenlerin katılma durumları bir anket yoluyla toplanmıştır. Anketin kapsam geçerliliğini belirlemek amacıyla müzik eğitimi alanında uzman olan 2 doçentin, 2 yardımcı doçentin ve dört müzik öğretmenin görüşleri alınmıştır. Dördüncü alt probleme ilişkin veriler ise elektrogitar çalgısı ile ilgili literatür tarama yoluyla toplanmış ve her tablonun altında yorumlanmıştır. Anket yoluyla elde edilen veriler istatistiksel çözümler için SPSS paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Öğretmenlerin ifadeler katılma düzeyleri frekans (f) ve yüzde (%) olarak tablolara yansıtılmıştır.

4. BULGULAR VE TARTIŞMALAR (FINDING AND DISCUSSION)

Bu bölümde araştırma bulguları tablolar oluşturularak yorumlanmıştır.

4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar (Findings That Related to First Sub-Problem and Comments)

Tablo 1. "Müzik öğretmenin, müzik dersinin ses eğitimi boyutunda, çalgısını kullanması önemlidir" ifadesine ilişkin görüşler
(Table 1. It is important for a music teacher to use the instrument in terms of voice training" the opinions related to the statement)

	f	%
Katılmıyorum	-	-
Kararsızım	-	-
Kısmen Katılıyorum	1	2,0
Büyük Ölçüde Katılıyorum	14	28,6
Tamamen Katılıyorum	34	69,4
Toplam	49	100,0

Öğretmenlerin %69,4'ü ifadeye tamamen katıldığını, %28,6'sı büyük ölçüde katıldığını, %2'si ise kısmen katıldığını belirtmektedir. Müzik dersinin ses eğitimi boyutunda, öğretmenler çalgı kullanmanın önemli olduğunu düşünmektedir. Bu durum müzik öğretmenlerinin sözü edilen boyutta çalgılarını kullanarak daha nitelikli ses eğitimi verebilecekleri şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 2. "Müzik öğretmenin, müzik dersinin işitme eğitimi boyutunda, çalgısını kullanması önemlidir" ifadesine ilişkin görüşler
(Table 2. "It is important for a music teacher to use the instrument in terms of hearing" the opinions related to the statement)

Açıklama	f	%
Katılmıyorum	1	.0
Kararsızım	-	-
Kısmen Katılıyorum	4	8.2
Büyük Ölçüde Katılıyorum	10	20.4
Tamamen Katılıyorum	34	69.4
Toplam	49	100,0

Öğretmenlerin %69,4'ü ifadeye tamamen katıldığını, %20,4'ü büyük ölçüde katıldığını, %8,2'si kısmen katıldığını, %2'si ise katılmadığını belirtmektedir. Müzik dersinin işitme eğitimi boyutunda, öğretmenler çalgı kullanmanın önemli olduğunu düşünmektedir. Bu durum müzik öğretmenin çalgısını kullanarak işitme eğitimi boyutunda öğrencilere seslerin yüksekliğini daha iyi kavrayabilecekleri ve öğrencilerin tek ses ve çok ses işitme becerilerini geliştirebilecekleri şeklinde yorumlanabilir. Elektrogitarın ses sınırının genişliği, hem tek ses hem de çok ses çalmaya elverişli

olması nedeniyle müzik öğretmenin bu boyutta kullanabileceği bir çalgı olduğu düşünülmektedir.

Tablo 3. "Müzik öğretmenin, müzik dersinin teori eğitimi boyutunda, çalgısının görsel olarak kullanıma elverişli olması önemlidir" ifadesine ilişkin görüşler

(Table 3. "It is important for a music teacher to make the instrument visually convenient in terms of theory training" the opinions related to the statement)

	f	%
Katılmıyorum	3	6,1
Kararsızım	-	-
Kısmen Katılıyorum	6	12,2
Büyük Ölçüde Katılıyorum	13	26,5
Tamamen Katılıyorum	27	55,1
Toplam	49	100,0

Öğretmenlerin %55,1'i ifadeye tamamen katıldığını, %26,5'i büyük ölçüde katıldığını, %12,2'si kısmen katıldığını, %6,1'i ise katılmadığını belirtmektedir. Müzik dersinin teori eğitimi boyutunda, öğretmenler çalgı kullanmanın önemli olduğunu düşünmektedir. Bu durum müzik öğretmenin kullanacağı çalgının öğrencilere ton kavramı, dizi bilgisi ve aralık bilgisi gibi teorik konuların görsel olarak anlatılabileceği elektrogitar gibi perdeli bir çalgı olması gerektiği şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 4. "Müzik öğretmenin, müzik dersinin çalgı eğitimi boyutunda, çalgısını kullanması önemlidir" ifadesine ilişkin görüşler

(Table 4. "It is important for a music teacher to play the instrument in terms of practising it" the opinions related to the statement)

	f	%
Katılmıyorum	-	-
Kararsızım	-	-
Kısmen Katılıyorum	1	2,0
Büyük Ölçüde Katılıyorum	4	8,2
Tamamen Katılıyorum	44	89,8
Toplam	49	100,0

Öğretmenlerin %89,8'i ifadeye tamamen katıldığını, %8,2'si büyük ölçüde katıldığını, %2'si kısmen katıldığını belirtmektedir. Müzik dersinin çalgı eğitimi boyutunda, öğretmenler çalgı kullanmanın önemli olduğunu düşünmektedir. Bu durum müzik öğretmenin çalgı eğitimi boyutunda öğrencilere gerektiğinde rehber ezgi çalabilecekleri ezgisel bir çalgı gerektiğinde de ritmik ve armonik eşlik yapabilecekleri bir çalgı olan elektrogitarı kullanabileceği şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 5. "Müzik öğretmenin, müzik dersinin beğeni eğitimi boyutunda, çalgısını kullanması daha etkili olur" ifadesine ilişkin görüşler

(Table 5. "It is important for a music teacher to use the instrument in terms of appreciating the music class" the opinions related to the statement)

	f	%
Katılmıyorum	-	-
Kararsızım	-	-
Kısmen Katılıyorum	2	4,1
Büyük Ölçüde Katılıyorum	8	16,3
Tamamen Katılıyorum	39	79,6
Toplam	49	100,0

Öğretmenlerin %79,6'sı ifadeye tamamen katıldığını, %16,3'ü büyük ölçüde katıldığını, %4,1'i kısmen katıldığını belirtmektedir. Müzik dersinin beğeni eğitimi boyutunda, öğretmenler çalgı kullanmanın daha etkili olacağını düşünmektedir. Bu durum müzik öğretmenin sözü edilen boyutta çalgısını kullanarak müziğin seçkin örneklerini sergileyebilecekleri ve kullanılacak çalgının öğrencilerin ilgisini çekebilecek nitelikte olması gerektiği şeklinde yorumlanabilir. Elektrogitarın müziğin neredeyse her türünde kullanılabilir olması ve özellikle çocuklar ve gençler arasında giderek popülerleşen bir çalgı olması nedeniyle müzik dersinin bu boyutu için uygun olduğu düşünülmektedir.

Tablo 6. "Müzik dersinin şarkı öğretimi esnasında, müzik öğretmenin çalgısını kullanması önemlidir" ifadesine ilişkin görüşler (Table 6. "It is important for a music teacher to use the instrument in terms of teaching songs" the opinions related to the statement)

	f	%
Katılmıyorum	-	-
Kararsızım	-	-
Kısmen Katılıyorum	2	4,1
Büyük Ölçüde Katılıyorum	7	14,3
Tamamen Katılıyorum	40	81,6
Toplam	49	100,0

Öğretmenlerin %81,6'sı ifadeye tamamen katıldığını, %14,3'ü büyük ölçüde katıldığını, %4,1'i ise kısmen katıldığını belirtmektedir. Müzik dersinin şarkı öğretimi boyutunda, öğretmenler çalgı kullanmanın önemli olduğunu düşünmektedir. Bu durum müzik öğretmenin, öğrencilere ilk aşamada şarkının ezgisini öğretmelerini, sonraki aşamalarda ise eşlik yaparak şarkıların doğru entonasyon ve tempoda söylenmesini sağlayacak bir çalgı kullanmalarının daha etkili olacağı şeklinde yorumlanabilir.

4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar (Findings That Related to Second Sub-Problem and Comments)

Tablo 7. "Müzik öğretmenin müzik derslerinde kullandığı çalgının, ritmik eşliğe elverişli olması önemlidir" ifadesine ilişkin görüşler (Table 7. "It is important for a music teacher that the instrument using in music classes should have suitable rhythmic accompaniment" the opinions related to the statement)

	f	%
Katılmıyorum	1	2,0
Kararsızım	-	-
Kısmen Katılıyorum	13	26,5
Büyük Ölçüde Katılıyorum	9	18,4
Tamamen Katılıyorum	26	53,1
Toplam	49	100,0

Öğretmenlerin %53,1'i ifadeye tamamen katıldığını, %18,4'ü büyük ölçüde katıldığını, %26,5'i kısmen katıldığını, %2'si ise katılmadığını belirtmektedir. Öğretmenler müzik dersinde ritmik eşliğe elverişli çalgı kullanmanın önemli olduğunu düşünmektedir. Bu durumda çeşitli çalım teknikleriyle ritmik eşliğe oldukça elverişli bir çalgı olan elektrogitarın müzik öğretmenleri tarafından kullanılacak uygun bir çalgı olduğu söylenebilir.

Tablo 8. "Müzik öğretmenin müzik derslerinde kullandığı çalgının, armonik eşliğe elverişli olması önemlidir" ifadesine ilişkin görüşler
(Table 8. "It is important for a music teacher that the instrument using in music classes should have suitable harmonical accompaniment" the opinions related to the statement)

	f	%
Katılmıyorum	2	4,1
Kararsızım	1	2,0
Kısmen Katılıyorum	11	22,4
Büyük Ölçüde Katılıyorum	16	32,7
Tamamen Katılıyorum	19	38,8
Toplam	49	100,0

Öğretmenlerin %38,8'i ifadeye tamamen katıldığını, %32,7'si büyük ölçüde katıldığını, %22,4'ü kısmen katıldığını, %2'si kararsız olduğunu, %4,1'i ise katılmadığını belirtmektedir. Öğretmenler müzik dersinde armonik eşliğe elverişli çalgı kullanmanın önemli olduğunu düşünmektedir. Elektrogitar yapısı ve özellikleri yönünden çok sesli müziğe uygun bir çalgıdır. Elektrogitarla sadece ezgisel değil aynı zamanda akorları birbirine bağlayarak armonik eşlik de yapılabilir. Bu durumda müzik öğretmenin armonik eşlik yapmasına elektrogitarın uygun bir çalgı olduğu söylenebilir.

Tablo 9. "Müzik öğretmenin çalgısını çalarken aynı zamanda çalgısının şarkı söylemesine elverişli olması, müzik dersleri açısından olumludur" ifadesine ilişkin görüşler
(Table 9. "It would be favorable for a music teacher when the instrument is compatible to the teacher while performing a song in music classes" the opinions related to the statement)

	f	%
Katılmıyorum	1	2,0
Kararsızım	1	2,0
Kısmen Katılıyorum	3	6,1
Büyük Ölçüde Katılıyorum	12	24,5
Tamamen Katılıyorum	32	65,3
Toplam	49	100,0

Öğretmenlerin %65,3'ü ifadeye tamamen katıldığını, %24,5'i büyük ölçüde katıldığını, %6,1'i kısmen katıldığını, %2'si kararsız olduğunu, %2'si ise katılmadığını belirtmektedir. Öğretmenler çalgılarını müzik derslerinde çalarken aynı zamanda şarkı söyleyebilmelerine elverişli olmasının olumlu olduğunu düşünmektedir. Bu durumda öğretmenin şarkıyı çalarken aynı zamanda söylemesine olanak sağlayan elektrogitarın derslerde kullanılabileceği bir çalgı olduğu söylenebilir.

Tablo 10. "Müzik öğretmeni derslerde söylenen şarkıya çalgısıyla eşlik ettiğinde, öğrenciler derse daha çok motive olurlar" ifadesine ilişkin görüşler

(Table 10. "When a music teacher performs a song in the course of a lesson by the help of an instrument, students will be much more motivated" the opinions related to the statement)

	f	%
Katılmıyorum	-	-
Kararsızım	-	-
Kısmen Katılıyorum	1	2,0
Büyük Ölçüde Katılıyorum	4	8,2
Tamamen Katılıyorum	44	89,8
Toplam	49	100,0

Öğretmenlerin %89,8'i ifadeye tamamen katıldığını, %8,2'si büyük ölçüde katıldığını, %2'si ise kısmen katıldığını belirtmektedir. Öğretmenler derslerde söylenen şarkıya çalgılarıyla eşlik ettiklerinde, öğrencilerin derse daha çok motive olduklarını düşünmektedirler. Bu durumda yapısı ve özellikleri yönünden söylenen şarkıya ve çalınan çalgıya ritmik, armonik, ezgisel eşlikler yapabilmeye olanak sağlayan elektrogitarın müzik öğretmeni tarafından derslerde kullanılmasıyla öğrencilerin derse daha çok motive olacakları düşünülmektedir.

Tablo 11. "Sınıf ortamında öğretmenin kullandığı çalgının ses düzeyinin ayarlanabilir oluşu önemlidir" ifadesine ilişkin görüşler
(Table 11. "It is important that the volume of the instrument using by the teacher in the classroom should be adjustable" the opinions related to the statement)

	f	%
Katılmıyorum	2	4,1
Kararsızım	-	-
Kısmen Katılıyorum	7	14,3
Büyük Ölçüde Katılıyorum	11	22,4
Tamamen Katılıyorum	29	59,2
Toplam	49	100,0

Öğretmenlerin %59,2'si ifadeye tamamen katıldığını, %22,4'ü büyük ölçüde katıldığını, %14,3'ü kısmen katıldığını, %4,1'i ise katılmadığını belirtmektedir. Öğretmenler sınıf ortamında kullandıkları çalgının ses düzeyinin ayarlanabilir oluşunu önemli bulmaktadır.

Bu bulgulardan hareketle fazla mevcutlu sınıflarda ya da bir açık havada müzik etkinlikleri düzenlendiğinde öğretmenin kullandığı çalgının sesinin yükseltilebilir olmasının önemli olduğu düşünülmektedir. Elektrogitarın sesi taşınabilir bir amfiyle tatmin edici düzeyde yükseltilebilir. Mikrofonlanan çalgılarda yaşanan feedback gibi çeşitli teknik sorunlar yaşanmaz. Amfinin mikrofon gibi herhangi bir ses kartı ya da mixere bağlanması da gerekmez.

Tablo 12. "Müzik öğretmenin çalgısıyla çaldığı şarkıları değişik efektlerle zenginleştirerek sınıf ortamında farklı atmosferler yaratması, dersi ilgi çekici hale getirir" ifadesine ilişkin görüşler (Table 12. "It would be attractive for students when the teacher in music class enrich the class environment with various effects while performing the songs" the opinions related to the statement)

	f	%
Katılmıyorum	-	-
Kararsızım	1	2,0
Kısmen Katılıyorum	4	8,2
Büyük Ölçüde Katılıyorum	10	20,4
Tamamen Katılıyorum	34	69,4
Toplam	49	100,0

Öğretmenlerin %69,4'ü ifadeye tamamen katıldığını, 20,4'ü büyük ölçüde katıldığını, %8,2'si kısmen katıldığını, %2'si kararsız olduğunu belirtmektedir. Öğretmenler çalgılarıyla çaldıkları şarkıları değişik efektlerle zenginleştirerek sınıf ortamında farklı atmosferler yaratmalarının, dersi ilgi çekici hale getireceğini düşünmektedir. Bir şarkının doğru şekilde öğretilmesi için öğretmen tarafından derslerde birçok kez söylenmesi ve üzerinde çalışmalar yapılması gerekir. Öğretmenin böyle zamanlarda farklı çalgılar kullanması ya da kullandığı çalgının sesinin değiştirilebilir olması, şarkı öğretiminde tek düzeliği kırarak öğrencilerin dikkatini çekebilir. Elektrogitar amfisinin üzerindeki reverb, delay, flanger, chorus, phaser, tremolo vb. efektlerle çalgının sesinde değişiklikler yaparak tek bir çalgı ile sınıfta farklı atmosferler oluşturulabilir. Amfinin yanı sıra efektlerle ilgili çok çeşitli pedallar da kullanılabilir.

Tablo 13. "Düzenlenmekte olan okullar arası müzik yarışmaları göz önüne alındığında, yarışmalara öğrenci grubu hazırlarken, müzik öğretmenin popüler çalgılar açısından bilgisi olması gereklidir" ifadesine ilişkin görüşler

(Table 13. "It would be essential for a music teacher that s/he should be required to have enough knowledge in terms of popular musical instruments while preparing student groups to music competitions among schools when considering these organizations" the opinions related to the statement)

	f	%
Katılmıyorum	-	-
Kararsızım	1	2,0
Kısmen Katılıyorum	9	18,4
Büyük Ölçüde Katılıyorum	13	26,5
Tamamen Katılıyorum	26	53,1
Toplam	49	100,0

Öğretmenlerin %53,1'i ifadeye tamamen katıldığını, %26,5'i büyük ölçüde katıldığını, %18,4'ü kısmen katıldığını, %2'si kararsız olduğunu belirtmektedir. Öğretmenler düzenlenmekte olan okullar arası müzik yarışmaları göz önüne alındığında, yarışmalara öğrenci grubu hazırlarken, popüler çalgılar açısından bilgili olmaları gerektiğini düşünmektedirler. Son zamanlarda öğrencilerin fazlasıyla ilgi duydukları okul grubu yarışmalarında öğrencilerin elektrogitar, basgitar, davul gibi popüler çalgıları tercih ettiği görülmektedir. Bu nedenle müzik öğretmenin böyle çalgılar ve donanımları hakkında ve çalgıların birlikte çalınmasında dikkat edilecek hususlarla ilgili bilgisi olması gerektiği düşünülmektedir.

4.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar (Findings That Related to Third Sub-Problem and Comments)

Tablo 14. "Müzik öğretmenin müzik dersliği olmayan okullarda çalgısını yanında taşıyabilmesi, müzik dersleri açısından olumludur" ifadesine ilişkin görüşler

(Table 14. "It would be favorable that a music teacher is able to take the instrument in the absence of music classrooms" the opinions related to the statement)

	f	%
Katılmıyorum	4	8,2
Kararsızım	-	-
Kısmen Katılıyorum	5	10,2
Büyük Ölçüde Katılıyorum	8	16,3
Tamamen Katılıyorum	32	65,3
Toplam	49	100,0

Öğretmenlerin %65,3'ü ifadeye tamamen katıldığını, %16,3'ü büyük ölçüde katıldığını, %10,2'si kısmen katıldığını, %8,2'si ise katılmadığını belirtmektedir. Öğretmenler çalgılarını müzik dersliği olmayan okullarda yanlarında taşıyabilmelerinin müzik dersleri açısından olumlu olduğunu düşünmektedir. Katılmadığını ifade eden %8,2'lik kısım okullarda müzik sınıfının olması gerektiğini, aksi takdirde çalgılarını taşımaktan dolayı fiziksel sağlık sorunları yaşadıklarını ve bu nedenle "katılmıyorum" ifadesini işaretlediklerini anket uygulaması esnasında belirtmişlerdir. Okullarda müzik sınıfı olsun ya da olmasın verimli bir müzik dersi için öğretmenin çalgısını kullanması önemlidir. Bu nedenle öğretmenin eğitimini aldığı çalgı her türlü şartta taşınabilir özellikte olmalıdır. Bu durumda elektrogitarın da müzik sınıfı olmayan okullarda öğretmenin sınıftan sınıfa taşıyabileceği, etkinliklere rahatça götürebileceği bir çalgı olduğu düşünülmektedir.

Tablo 15. "Müzik öğretmenin çalgısını sınıfta dolaşarak veya koronun karşısında bir yere sabit kalmadan hareket halinde de kullanabilmesi, müzik öğretmene avantaj sağlar" ifadesine ilişkin görüşler

(Table 15. "It would be an advantage for a music teacher when the teacher can move either in front of a choir or in class while performing a song" the opinions related to the statement)

	f	%
Katılmıyorum	-	-
Kararsızım	2	4,1
Kısmen Katılıyorum	7	14,3
Büyük Ölçüde Katılıyorum	17	34,7
Tamamen Katılıyorum	23	46,9
Toplam	49	100,0

Öğretmenlerin %46,9'u ifadeye tamamen katıldığını, %34,7'si büyük ölçüde katıldığını, %14,3'ü kısmen katıldığını, %4,1'i ise kararsız olduğunu belirtmektedir. Öğretmenler çalgılarını sınıfta dolaşarak veya koronun karşısında bir yere sabit kalmadan hareket halinde de kullanabilmenin kendilerine avantaj sağlayacağını düşünmektedir.

Sınıfta öğretmenin çalgısını çalarken bir yere sabit kalması zaman zaman sınıf kontrolünü olumsuz yönde etkileyebilir. Öğretmenin, anlık gelişen sınıf içi olumsuz olaylarda geç müdahalesine neden olabilir. Öğretmen, öğrencileri şarkı söyleme esnasında daha yakından gözlemlemeye ihtiyaç duyabilir, bir etkinlik esnasında okulda tek müzik öğretmeni ise öğrencilerin karşısında hem çalıp hem de

öğrencileri kontrol etmesi gerekebilir. Bu nedenlerle öğretmenin kullanacağı çalgının sınıfta dolaşmasına ve rahat hareket edebilmesine imkan sağlayacak bir çalgı olması gerektiği düşünülmektedir. Elektrogitarın boyuna asıldığında ayakta çalınabilen ve uzun bir jak kablosuyla ya da kablosuz bir sistemle çalışan jak ile geniş hareket alanı yaratan bir çalgı olarak müzik öğretmenlerine bu imkanı sağlayacağı söylenebilir.

Tablo 16. "Müzik öğretmenleri derslerinde farklı türlerden müzikler de çalabilmeli ve müzik derslerinde yerelden evrene ilkesini uygulayabilmelidir" ifadesine ilişkin görüşler

(Table 16. "Music teachers should be able to play the music of different genres and music lessons in the course of music classes and they should be able to apply the principles from local to universal" the opinions related to the statement)

	f	%
Katılmıyorum	-	-
Kararsızım	-	-
Kısmen Katılıyorum	1	2,0
Büyük Ölçüde Katılıyorum	10	20,4
Tamamen Katılıyorum	38	77,6
Toplam	49	100,0

Öğretmenlerin %77,6'sı ifadeye tamamen katıldığını, %20,4'ü büyük ölçüde katıldığını, %2'si ise kısmen katıldığını belirtmektedir. Öğretmenler derslerde farklı türlerden müzikler de çalabilmelerini ve müzik derslerinde yerelden evrene ilkesini uygulayabilmelerinin önemli olduğunu düşünmektedir. Elektrogitarla birçok farklı türde müzik çalınabilir. Pop, rock, blues, jazz gibi türlerin yanı sıra klasik müzik, Türk halk müziği ve Türk sanat müziği gibi birçok müzik türünde de elektrogitar yaygın olarak kullanılmaktadır. Bu durumda elektrogitarın müzik öğretmenin yerelden evrene ilkesini uygulayabileceği bir çalgı olduğu söylenebilir.

Tablo 17. "Çalgı eğitiminde, kulaklıkla da çalınabilen çalgılar toplu çalgı eğitiminde kolaylık sağlar" ifadesine ilişkin görüşler

(Table 17. "In instrument training, performing a song with headset provides easiness in terms of collective musical education" the opinions related to the statement)

	f	%
Katılmıyorum	4	8,2
Kararsızım	2	4,1
Kısmen Katılıyorum	10	20,4
Büyük Ölçüde Katılıyorum	10	20,4
Tamamen Katılıyorum	23	46,9
Toplam	49	100,0

Öğretmenlerin %46,9'u ifadeye tamamen katıldığını, %20,4'ü büyük ölçüde katıldığını, %20,4'ü kısmen katıldığını, %4,1'i kararsız olduğunu, %8,2'si ise katılmadığını belirtmektedir. Öğretmenler toplu çalgı eğitimi dersi yapmak durumunda kaldıklarında, çalgının kulaklık da çalınabilmesinin kolaylık sağlayacağını düşünmektedir. Toplu çalgı eğitimi esnasında çalgıların kulaklıkla çalınabilmesi gürültü kirliliğini engelleyerek derslerin daha verimli geçmesini sağlayacaktır. Bu durumda elektrogitar gibi kulaklıkla da çalınabilen çalgıların toplu çalgı eğitimi için oldukça elverişli olduğu söylenebilir.

5. SONUÇLAR (CONCLUSION)

Araştırma bulguları doğrultusunda;

- Müzik öğretmenlerinin müzik derslerinin ses eğitimi, işitme eğitimi, beğeni eğitimi ve teori eğitimi boyutlarında çalgılarını kullanmalarının önemli olduğu ve çalgılarıyla şarkılara eşlik ettiklerinde öğrencilerin derse daha çok motive olduğu,
- Müzik öğretmenlerinin ritmik ve armonik eşlik yapabilecekleri, çalarken şarkı söyleyebilecekleri, farklı türlerden müzikler çalabilecekleri, ses düzeyi ayarlanabilen, kulaklıkla da çalınabilen, sesi efektlerle değiştirilip zenginleştirilebilen, taşınabilen ve bir yere sabit kalmadan hareket halinde kullanılabilen bir çalgıya ihtiyaç duydukları,
- Müzik öğretmenlerinin okullar arası müzik yarışmalarına öğrenci hazırlarken popüler çalgılar hakkında bilgileri olması gerektiği,
- Elektrogitarın müzik derslerinin tüm boyutlarında müzik öğretmeni tarafından kullanılabilir bir çalgı olduğu,
- Elektrogitarın bir müzik öğretmenin ihtiyaç duyduğu özellikleri sağlayabilecek bir çalgı olduğu sonuçlarına varılmıştır.

6. ÖNERİLER (RECOMMENDATIONS)

Araştırma sonuçları doğrultusunda aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir.

- Müzik eğitimi anabilim dallarında piyano ve okul çalgıları dersleri öğretmen adaylarına program dahilinde verilmektedir. Öğretmen adayları aldıkları eğitimle bu çalgıları müzik derslerinde kullanabilecek düzeye gelmektedir. Buna ek olarak bireysel çalgı dersi dört yıl boyunca devam eden bir ders olduğu için müzik öğretmeni adayının isteyerek ve severek seçtiği bireysel çalgısını etkin ve etkileyici şekilde estetik bir araç olarak kullanması gerekir. Çok çeşitli çalgıların bireysel çalgı eğitimi verilirken, müzik teknolojisinde yaşanan yeniliklere bağlı olarak tasarlanmış, metodolojisi olan, evrenselleşmiş çalgıları müzik eğitiminin çalgı eğitimi boyutunda sebepsizce ve araştırılmadan bireysel çalgı olarak bireysel çalgı dersi programlarına dahil etmemek; zamanın teknolojik gelişimleri karşısında müzik eğitimi anabilim dallarını güçsüzleştirerek çağ dışı kalmasına sebep olacaktır. Bu nedenle bireysel çalgı dersinde elektrogitar çalgısının eğitimi verilmesi önerilmektedir. Buna ek olarak;
- Müzik eğitimi anabilim dallarında bireysel çalgı dersinde eğitimi verilen çalgıların hangi özelliklerine göre programa dahil edildiğinin ve bu çalgıların öğretmenlik mesleği çalgısı olarak işlevselliklerinin araştırılması,
- Müzik öğretmenlerinin ritmik ve armonik eşlik yapabilecekleri, çalarken şarkı söyleyebilecekleri, farklı türlerden müzikler çalabilecekleri, ses düzeyi ayarlanabilen, kulaklıkla da çalınabilen, sesi efektlerle değiştirilip zenginleştirilebilen, taşınabilen ve bir yere sabit kalmadan hareket halinde kullanabilecekleri bir çalgı tercih etmeleri,
- Müzik öğretmenlerinin müzik derslerinde aktif olarak çalgılarını kullanmaları önerilmektedir.

KAYNAKLAR (REFERENCES)

- Buyurgan, S. ve Buyurgan, U., (2012). Sanat Eğitimi ve Öğretimi, Pegem Akademi Yayınları, Ankara.
- Chapman, R., (2005). Bütün Yönleriyle Gitarlar. Dost Kitabevi Yayınları, Ankara.
- Karasar, N., (2009). Bilimsel Araştırma Yöntemleri, Nobel Yayınları, İstanbul.
- Kıvrak, Y., (2003). Müzik Eğitimi Çalgılarımız, Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu, İnönü Üniversitesi, Malatya.
- Nalbantoğlu, H.Ü., (1995). Çağdaş Yaşam ve Çağdaş Sanat Üzerine Heidegger'den Bir Dolanım, Defter Dergisi, 8. Sayı.
- Öcek, C., (2012). Elektrogitar. Pan Yayıncılık, İstanbul.
- Öcek, C., (2010). Elektrogitar Efektleri ve Amplifikatörler. Pan Yayıncılık, İstanbul.
- Özay, S., (2013). Müzik öğretmeni yetiştirme sürecinde çalgı eğitiminin sorunları (Gazi Üniversitesi örneği), Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğt. Bil. Enst., Ankara.
- Piji, D., (2007). Müzik Öğretmeni Adaylarına Piyano İle Eşlik Alanında Yeterlik Algısı Ölçeği'nin Geliştirilmesi Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 26.Sayı.
- Ratcliffe, A., (2008). Elektrogitar El Kitabı. Alfa Yayınları, İstanbul.
- Uçan, A., Yıldız, G. ve Bayraktar E., (1999). İlköğretimde Müzik Öğretimi, Modül 9, Süleyman Demirel Üniversitesi, Burdur.
- Uçan, A., (2005). Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar ve Türkiye'deki Durum, Evrensel Müzikevi, Ankara.
- Ünal, S., (1989). Müzik Öğretimi Nasıl Geliştirilir, konulu panelden, Orta Öğretim Kurumlarında Müzik Eğitimi ve Sorunları, Türk Eğitim Derneği VII. Öğretim Toplantısı, 25-26 Mayıs 1989, Türk Eğitim Derneği Yayınları, Ankara.
- Yönetken, H.B., (1952). Okulda Çalgı Sorunu ve Çalgısal Müzik Etkinlikleri, Müzik Görüşleri, 32.Sayı.